

Beleidsregels voor de inschrijving en toewijzing van woonwagenstandplaatsen

INLEIDING

De gemeente West Betuwe heeft op basis van actueel landelijk beleid eigen lokaal woonwagen- en standplaatsenbeleid opgesteld. Dit woonwagen- en standplaatsenbeleid is vastgesteld in de gemeenteraad van 24 juni 2025. Als uitwerking van dit beleid zijn nu beleidsregels opgesteld over de inschrijving voor de wachtlijst woonwagenstandplaatsen en over de toewijzing van woonwagenstandplaatsen.

Bij de verdeling van toekomstige vrijkomende standplaatsen geldt niet 'wie het langst staat ingeschreven, heeft het eerste recht'. Het landelijke beleid, en ook dat van West Betuwe richt zich op de bescherming en het behoud van de culturele identiteit van woonwagenbewoners. Deze culturele identiteit bestaat uit twee aspecten:

- wonen in een woonwagen, en
- wonen in familieverband.

Dit betekent dat er voorwaarden zijn gesteld aan wie zich kan inschrijven. Alleen woonwagenbewoners en spijtoptanten met een aantoonbare band met de gemeente West Betuwe kunnen zich inschrijven. Wel geldt bij toewijzing voorrang voor (directe) familieleden van de huidige bewoners op bestaande woonwagenlocaties.

Er wordt onderscheid gemaakt in huurstandplaatsen met huurwoonwagens en koopstandplaatsen met koopwoonwagens.

REGELS VOOR INSCHRIJVING EN TOEWIJZING VAN (VRIJKOMENDE) STANDPLAATSEN

Bij de inschrijving en toewijzing worden twee methoden worden gebruikt:

- Toewijzing van een vrijkomende standplaats op een bestaande woonwagenlocatie (zie verder onder 1.5);
- Toewijzing van een vrijkomende standplaats op een nieuwe woonwagenlocatie (de standplaats is nieuw en nog niet eerder toegewezen) (zie verder onder 1.6).

Bij de inschrijving worden startpunten toegekend, afhankelijk van de persoonlijke situatie van inschrijver. De startpunten worden onder 1.7 nader toegelicht.

Een aantal personen heeft zich in de afgelopen jaren al gemeld bij de gemeente en kenbaar gemaakt een standplaats te willen. Deze personen zullen na vaststelling van deze beleidsregels de gelegenheid krijgen zich formeel in te schrijven, mits zij voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden.

1.1 Wie kan zich inschrijven?

Alleen standplaatszoekende woonwagenbewoners die aan de navolgende voorwaarden voldoen kunnen zich inschrijven:

- de standplaatszoekende heeft de leeftijd van 18 jaar bereikt en heeft een rechtmatig verblijf in Nederland, en
- de standplaatszoekende voldoet aan het afstammingsbeginsel¹ en kan dit aantonen met bijvoorbeeld een uittreksel uit het bevolkingsregister, en
- de standplaatszoekende 1e of 2e graads- bloedverwanten heeft die wonen in de gemeente West Betuwe op een woonwagenlocatie.

1.2 Hoe verloopt de inschrijving?

Inschrijven kan digitaal via de gemeentelijke website of via een inschrijfformulier dat aangevraagd kan worden bij de gemeente (woonwagen@westbetuwe.nl).

Welke documenten moeten met het inschrijfformulier worden meegestuurd?

Omdat de standplaatsen alleen bedoeld zijn voor een specifieke doelgroep moet de gemeente kunnen controleren of degene die zich inschrijft ook daadwerkelijk voldoet aan de voorwaarden. Daarom moet de standplaatszoekende de volgende documenten meesturen:

1) Het afstammingsbeginsel betekent dat alleen een standplaats wordt vergund als men zelf, de partner/echtgenoot of de (groot)ouders in een woonwagen woont/wonen of heeft/hebben gewoond.

- Uittreksel bevolkingsregister met de adreshistorie (om te controleren of de inschrijver, dan wel de (klein)kinderen of (groot)ouders, op een woonwagenlocatie ingeschreven heeft/hebben gestaan);
- Kopie legitimatiebewijs;
- Indien nodig, aanvullende bewijsstukken die de afstamming aantonen.

1.3 Kosten van inschrijven en verlengen

De inschrijfkosten bedragen € 35,00. De inschrijving is pas geldig na betaling van de inschrijfkosten.

De inschrijving heeft een geldigheidsduur van 1 kalenderjaar.² De inschrijving kan daarna jaarlijks worden verlengd. De kosten voor verlenging bedragen € 17,50 per jaar. Voordat de inschrijfperiode eindigt aan het einde van het kalenderjaar moet de inschrijving zijn verlengd. De inschrijver is zelf verantwoordelijk voor het tijdig verlengen van de inschrijving door de kosten voor de verlenging te voldoen. Wanneer niet op tijd wordt verlengd, vervalt de inschrijving (na eenmalige herinnering en rappel).

Personen die op de wachtlijst staan, krijgen van de gemeente jaarlijks een brief waarin wordt verzocht de kosten voor de verlenging te betalen. In deze brief staat vermeld hoeveel punten zijn opgebouwd op het moment van het versturen van de brief.

In het geval van verhuizing is de inschrijver zelf verantwoordelijk voor het tijdig doorgeven van het nieuwe woonadres via woonwagen@westbetuwe.nl.

De lijst geregistreerde standplaatszoekenden wordt niet openbaar gemaakt wegens de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

1.4 Wat gebeurt er na inschrijving?

De gemeente controleert de binnengekomen inschrijving en of de inschrijfkosten zijn betaald. De datum van ontvangst van de betaling zal gelden als moment van inschrijving.

Als het inschrijfformulier volledig is ingevuld en de bijlagen compleet zijn, wordt het aantal startpunten toegekend.

Als de inschrijving afgerond is, stuurt de gemeente een bevestiging van inschrijving met daarop de toegekende startpunten.

1.5 Vrijkomen standplaats op een bestaande woonwagenlocatie

Bij de toewijzing van een vrijgekomen standplaats op een bestaande woonwagenlocatie dient men ingeschreven te zijn als standplaatszoekende en geldt de navolgende voorrangsvolgorde:

1. Kinderen of kleinkinderen vanaf 18 jaar en ouder die nog onafgebroken op de betreffende woonwagenlocatie bij hun (groot)ouders inwonen. Deze kinderen of kleinkinderen moeten volgens de Basisregistratie personen (BRP) nog op de betreffende woonwagenlocatie inwonend zijn bij hun ouders of grootouders. Als het betreffende kind of kleinkind tijdelijk elders heeft gewoond (bijvoorbeeld na een relatiebreuk) dient het minimaal drie jaar voorafgaand aan het moment van toewijzing weer inwonend te zijn bij de (groot)ouders.
2. Kinderen of kleinkinderen vanaf 18 jaar en ouder, waarvan de (groot)ouders op een woonwagenlocatie wonen, die:
 - bij een derde persoon op de betreffende woonwagenlocatie verblijven, wonen, omdat hij/zij noodgedwongen niet meer bij de ouders of grootouders inwoont, of;
 - wegens het gebrek aan beschikbare standplaatsen noodgedwongen in een reguliere woning zijn gaan wonen, of;
 - wegens hun studie tijdelijk elders wonen.
3. Als de onder 1 en 2 genoemde groepen geen kandidaat opleveren, geldt dat de ingeschreven standplaatszoekende met een eerstegraads bloedverwant met een van de overige bewoners van de woonwagenlocatie in aanmerking komt, vervolgens degene met een tweedegraads bloedverwant en daarna andere familieleden.
4. Als de onder 1 tot en met 3 genoemde groepen geen kandidaat opleveren, komt de eerstvolgende op de wachtlijst ingeschreven standplaatszoekende in aanmerking die:
 - voldoet aan het afstammingsbeginsel en;
 - aantoonbaar eerder in de gemeente West Betuwe op een woonwagenlocatie heeft gewoond.

²) Inschrijving is geldig voor 1 kalenderjaar. Het maakt dus niet uit of de standplaatszoekende zich inschrijft in bijv. januari of in november. In beide gevallen wordt € 35,00 betaald en is de inschrijving geldig t/m 31 december van dat kalenderjaar. Wel bouwt de standplaatszoekende bij een inschrijving later in het jaar minder punten op. Elke hele maand dat de standplaatszoekende ingeschreven staat, ontvangt hij/zij 1 punt.

5. Als de onder 1 tot en met 4 genoemde groepen geen kandidaat opleveren, komt de eerstvolgende op de wachtlijst ingeschreven standplaatszoekende in aanmerking die woonachtig is in de omgeving van de gemeente West Betuwe.
6. Overige standplaatszoekenden die op de wachtlijst staan.
7. De standplaatszoekende kan de standplaats weigeren; dit heeft geen consequenties voor het aantal punten dat de standplaatszoekende heeft. Niet reageren binnen de daarvoor door het college van burgemeester en wethouders gestelde termijn, wordt beoordeeld als een weigering.

1.6 Vrijkomen standplaats op een nieuwe woonwagenlocatie

Op het moment dat een standplaats beschikbaar komt op een nieuwe woonwagenlocatie, wordt deze altijd aangeboden aan de standplaatszoekenden die op het register van standplaatszoekenden ingeschreven staan. De aanbidding vindt altijd plaats op basis van opgebouwde punten. De standplaatszoekende met de meeste opgebouwde punten, krijgt de standplaats als eerste aangeboden, daarna de volgende enzovoorts.

De standplaatszoekende kan de standplaats weigeren; dit heeft geen consequenties voor het aantal punten dat de standplaatszoekende heeft. Niet reageren binnen de daarvoor door Burgemeester en wethouders gestelde termijn, wordt beoordeeld als een weigering.

Indien de eerste op het register geen toewijzing krijgt of de toewijzing niet accepteert, wordt de volgende standplaatszoekende in het register aangesproken, enzovoorts.

Als meerdere standplaatszoekenden hetzelfde aantal punten hebben, dan heeft de standplaatszoekende met een hogere leeftijd voorrang op de jongere standplaatszoekende. Als de leeftijd hetzelfde is, is de inschrijfdatum in het register leidend. Als ook de inschrijfdatum gelijk is zal toewijzing op basis van loting plaatsvinden.

1.7 Startpunten

Bij inschrijving krijgt de inschrijver, die aan de inschrijfvoorwaarden voldoet, startpunten toegewezen. De startpunten zijn als volgt:

- a. De inschrijver die sinds geboorte onafgebroken rechtmatig op een woonwagenlocatie in West Betuwe woont of de inschrijver die op een woonwagenlocatie in West Betuwe is opgegroeid, op enig moment elders heeft gewoond en minimaal drie jaar weer rechtmatig op een woonwagenlocatie in West Betuwe woont, eerste graads- bloedverwanten heeft op een woonwagenlocatie in West Betuwe en nooit een eigen standplaats heeft gehad of als hoofdbewoner op een standplaats heeft gewoond, krijgt 100 startpunten.
- b. De inschrijver die minder dan drie jaar rechtmatig op een woonwagenlocatie in de gemeente West Betuwe woont dan wel niet op een woonwagenlocatie in West Betuwe woont, eerste graads- bloedverwanten heeft op een woonwagenlocatie in West Betuwe en geen eigen standplaats heeft, krijgt 60 startpunten.
- c. De inschrijver die minimaal drie jaar rechtmatig op een woonwagenlocatie in de gemeente West Betuwe woont, tweede graads- bloedverwanten heeft op een woonwagenlocatie in West Betuwe, en geen eigen standplaats heeft, krijgt 50 startpunten;
- d. De inschrijver die in een reguliere woning in de gemeente West Betuwe woont, krijgt 25 startpunten;
- e. Alle overige inschrijvers die aan de inschrijfvoorwaarden voldoen, krijgen 1 startpunt.

Een ingeschreven standplaatszoekende bouwt vervolgens maandelijks een wachtpunt op.

1.8 Acceptatie en contractvorming

De vrijgekomen of nieuw ontwikkelde standplaats kan een huurstandplaats of koopstandplaats zijn. Afhankelijk van de situatie gelden verschillende regels.

Ongeacht de eigendom van de standplaats bericht de gemeente de beoogde kandidaat dat de (bestaande of nieuwe) standplaats voorlopig is toegewezen.

Bij een huurstandplaats verwijst de gemeente de beoogde huurder naar de betreffende woningcorporatie. De beoogde huurder dient (indien relevant) een recente verhuurdersverklaring (maximaal 3 maanden oud) te kunnen overhandigen aan de corporatie. Als de beoogde huurder na toetsing door de corporatie aan de voorwaarden voldoet (o.a.toets passend toewijzen), wordt een huurovereenkomst voorgelegd door de corporatie. Na ondertekening gaat de huurperiode in.

Bij koopstandplaatsen op een bestaande woonwagenlocatie zal de nieuwe koper ook een familielid moeten zijn. Verkoop aan niet-familieleden is niet toegestaan, tenzij er sprake is van (dreigende) leegstand. In dat geval mag de standplaats ook aan andere woonwagenbewoners worden verkocht. Het is toegestaan dat een eigenaar-bewoner maximaal twee standplaatsen en/of woonwagens in eigendom heeft in de gemeente West Betuwe, maar alleen als de bewoner(s) op de 'tweede' standplaats familie is (zijn) in de eerste graad (ouders en kinderen) of tweede graad (grootouders, kleinkinderen, broers

en zussen). Voorbeeld: ouders zijn ook eigenaar van de standplaats waar grootouders wonen, ten behoeve van de kleinkinderen. Als de beoogde nieuwe koper zich nog niet heeft ingeschreven, zal dat alsnog moeten gebeuren, waarbij gevraagd zal worden een aantal documenten aan te leveren (zie onder 1.2).

Koopstandsplaatsen op een nieuwe locatie of nieuw aangelegde standplaatsen worden aangeboden aan de wachtlijst.

1.9 Afwijken van de regels (Hardheidsclausule)

In bijzondere gevallen mag het college van burgemeester en wethouders gemotiveerd afwijken van de regels. Deze bevoegdheid wordt alleen uitgeoefend als het toepassen van de regels tot een bijzondere situatie leidt en de gemeente van mening is dat in dat geval afgeweken dient te worden van de regels.

1.10 Niet eens met een besluit?

Als de inschrijver het niet eens is met een besluit (bijvoorbeeld afwijzing plaatsing op de wachtlijst, toewijzing maar met lagere startpunten dan gewenst), kan de inschrijver bezwaar indienen op dit besluit. Als het besluit op bezwaar negatief is, kan de inschrijver daarna beroep instellen bij de rechtbank.

1.11 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking in het gemeenteblad.

1.12 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels inschrijving en toewijzing woonwagenstandplaatsen gemeente West Betuwe.

1.13 Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van 14 juli 2026

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

P. Bosman

S. Stoop

BIJLAGE 1

Definitielijst

- a. **Afstammingsbeginsel:** het beginsel dat een standplaats of woonwagen die vrijkomt enkel weer beschikbaar komt voor mensen die afstammen van woonwagenbewoners en generatie op generatie de woonwagencultuur intensief hebben beleefd.
- b. **Register voor standplaatszoekenden:** registratie van standplaatszoekenden in de gemeente West Betuwe die voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden en bij het vrijkomen van een standplaats in rangorde van voorrang worden benaderd voor het accepteren van de vrijgekomen standplaats.
- c. **Standplaats:** een kavel die is bestemd voor het plaatsen van een woonwagen waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, van andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten, zoals omschreven in artikel 1 van de Woningwet.
- d. **Standplaatszoekende:** huishouden dat in het register voor standplaatszoekenden is ingeschreven en in aanmerking wenst te komen voor inneming van een standplaats op een woonwagenlocatie in West Betuwe.
- e. **Woningcorporatie:** Een woningcorporatie is volgens de Woningwet een door de minister erkende instelling (vaak een stichting of vereniging) zonder winstoogmerk. Haar wettelijke kerntaak is het bouwen, verhuren en beheren van betaalbare woningen voor mensen met een lager inkomen of andere kwetsbare doelgroepen.
- f. **Woonwagen:** zijnde een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst, zoals omschreven in artikel 1 van de Woningwet.
- g. **Woonwagenbewoners:** Woonwagenbewoners zijn mensen die zich van generatie op generatie als zodanig manifesteren en die zich beschouwen als een bevolkingsgroep met een van andere bevolkingsgroepen te onderscheiden cultuur. Kenmerkend naar woonvorm daarbij is het wonen in familieverband en het wonen in een woonwagen.
- h. **Woonwagenlocatie:** Clustering van kavels die gekenmerkt zijn als standplaats ten behoeve van het plaatsen van een woonwagen.